

معرفی و نقد کتاب

عنوان: فرهنگ آموزش The culture of Education

مؤلف: جرم برونر

ناشر: دانشگاه هاروارد

تاریخ انتشار: ۱۹۹۶

تعداد صفحات: ۲۲۳

زبان کتاب: انگلیسی

جرم برونر استاد روان‌شناسی در دانشگاه نیویورک است. وی به مناسبت خدماتی که در طول زندگی برای درک ذهن انسان انجام داده است در سال ۱۹۸۷ به دریافت جایزه بالزان^۱ نائل آمد. تاکنون دانشگاه هاروارد کتاب‌های بسیاری از وی منتشر کرده است؛ از جمله: معناسازی، ذهن‌های موجود و جهان‌های ممکن، درباره دانستنی، فرآیند آموزش و به سوی یک نظریه تدریس.

کتاب فرهنگ آموزش در راستای "جنبش اصلاح برنامه درسی در آمریکا" تدوین شده است. برونر با اعتقاد بر این که انسان تنها از طریق مشارکت در فرهنگ به کمال بالقوه خود دست می‌یابد، در پیشگفتار کتاب می‌نویسد:

"فرهنگ به ذهن شکل می‌بخشد و ذهن به مثابه ابزاری است که به وسیله آن، نه تنها جهان پیرامون را می‌سازیم بلکه به درک خود و توانایی‌های خویش نیز دست می‌یابیم."

به دنبال انتشار کتاب "ملت در خطر" در ایالات متحده آمریکا که در آن نارسایی‌های نظام آموزشی این کشور تشریح شده است، برونر در کتاب فرهنگ آموزش به ریشه‌یابی کاستی‌های فرآیند تدریس-یادگیری می‌پردازد. در این کتاب برونر با یاری جستن از روان‌شناسی فرهنگی، نخست به نقد دیدگاه قبلی خود در کتاب فرآیند آموزش

---

1. Baljan

می‌پردازد. در کتاب فرآیند آموزش او از ساختار دانش و درک این ساختار از طریق اکتشاف و همیاری معلم بحث کرد. اما، این دیدگاه که در روان‌شناسی شناختی به وسیله ژان پیاژه بسط یافته است به تدریج مورد نقد برونر قرار می‌گیرد؛ به طوری که، در پیشگفتار کتاب فرهنگ آموزش از اکتشاف مورد بحث در روان‌شناسی شناختی به عنوان "اکتشاف فقر در خلاء آموزشی" یاد می‌کند. توجه به کمبود ناشی از محرومیت فرهنگی در فرآیند یادگیری و راه‌های غلبه بر این محرومیت که توسط ویگوتسکی در نظریه‌های تاریخی - فرهنگی گسترش یافته است به وسیله برونر، که از پیروان ویگوتسکی به شمار می‌رود در کتاب فرهنگ آموزش پی‌گیری شده است.

کتاب فرهنگ آموزش شامل نه فصل به شرح زیر است:

فصل اول: فرهنگ: ذهن و آموزش؛

فصل دوم: پداگوژی مردمی؛

فصل سوم: پیچیدگی هدفهای نمایی آموزشی؛

فصل چهارم: تدریس در حال، گذشته و ممکن؛

فصل پنجم: درک و تبیین ذهن دیگران؛

فصل ششم: روایت‌های علم؛

فصل هفتم: روایت واقعیت؛

فصل هشتم: دانستن به معنی انجام دادن؛

فصل نهم: روان‌شناسی آینده؛

فصل‌های نه‌گانه کتاب همه حاصل تفکرات برونر در دهه پایانی قرن حاضر و در نتیجه متاثر از درک نویی است که از ماهیت ذهن انسان طی این دهه همزمان با "انقلاب شناختی" حاصل شده است. در مجموع برونر در این کتاب با تاکید بر این که آنچه به ذهن شکل می‌بخشد فرهنگ است، بهره‌مند شدن از فرهنگ در فرآیند آموزش را ضروری قدمداد می‌کند. از دیدگاه برونر یادگیری، به خاطر آوردن، صحبت کردن و تصور کردن، تنها از طریق مشارکت در یک فرهنگ میسر است.

مربیان، متخصصان تعلیم و تربیت ، روان‌شناسان و دانشجویان علاقه‌مند به ذهن و فرهنگ در کتاب فرهنگ آموزش، بر خلاف روش‌های مرسوم، به دیدگاه نویی برای آموزش آینده دست خواهند یافت.

دکتر فریده مشایخ